

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a jogtanácsos által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen besorolás megváltoztatása iránt a Szombathelyi Munkaügyi Bíróságon 1.M.752/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.302/2010/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2011. szeptember 7. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.302/2010/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy tizenöt nap alatt fizessenek meg az alperesnek egyenként 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A felperesek az alperesi Hivatal ... Osztályán teljesítettek szolgálatot, az I. rendű felperes 1999. december 31-től, míg a II. rendű felperes 1995. április 3-tól. A főtörzsszáslós rendfokozatú I. rendű felperes 2009. május 15-től nyomozó beosztást töltött be II/III/10. besorolással, a főtörzsszáslós II. rendű felperes pedig 2000. augusztus 10-től volt nyomozó II/III/12. besorolással.

A felperesek miután a ... Főiskola ... Karán másoddiplomaként szakirányú végzettséget szereztek, az alperes a szolgálati viszony módosítására vonatkozó 1244., illetve 1243. számú - a per tárgyát képező - parancsaival 2009. május 16-ai hatállyal a korábbi beosztásukból való felmentésük mellett kiemelt főnyomozói beosztásba, és egyidejűleg pénzügyőrhadnagy rendfokozatba nevezte ki őket. A parancsok szerint a felperesek I. besorolási osztály, II. beosztási kategória, 06. fizetési fokozatába kerültek átsorolásra. Szolgálati helyük és szolgálati feladataik nem változtak.

A felperesek szolgálati panaszukban, majd azok elutasítását követően előterjesztett keresetükben arra hivatkoztak, hogy az alperes jogellenesen alacsonyabb beosztásba helyezte őket, melynek törvényi feltétele nem állt fenn. Ezért alperes kötelezését kérték a besorolásuk módosítására.

A Szombathelyi Munkaügyi Bíróság 1.M.752/2009/4. számú ítéletével az alperes 1244. számú parancsának és a szolgálati panaszt elutasító határozatának a besorolásra vonatkozó rendelkezését 2009. május 16-ai hatállyal akként változtatta meg, hogy az I. rendű felperes, mint „vezető főnyomozó” a I. besorolási osztály, II. beosztási kategória, 06. fizetési fokozata helyett I. besorolási osztály, III. beosztási kategória, 10. fokozatába tartozik. Míg a II. rendű felperesre nézve ugyanezen időponttól kezdődően a 1240. számú (helyesen 1243.) alperesi parancsot és a szolgálati panaszt elutasító határozatot megváltoztatta akként, hogy a II. rendű felperes, mint „vezető főnyomozó” I. besorolási osztály, II. beosztási kategória, 06. fizetési fokozata helyett I. besorolási osztály, III. beosztási kategória, 12. fizetési fokozatába tartozik.

A munkaügyi bíróság a Vám és Pénzügyőrség hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyával kapcsolatos egyes szabályokról rendelkező - a perbeli időben hatályban volt - 15/1997.(V.8.) PM rendelet (a továbbiakban R.) 7. § (3) bekezdése és a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 2. § s) pontja értelmezésével arra vont le jogkövetkeztetést, miszerint a felperesek a másoddiplomás szakirányú felsőfokú iskolai végzettségük alapján kerültek átsorolásra a II. besorolási osztályból a I. besorolási osztályba. Mivel az átsorolással a korábbi beosztási kategóriájuk nem lett magasabb, így a magasabb rendfokozatuk és illetményük ellenére a kiemelt főnyomozó beosztásuk nagyobb felelősséggel és szélesebb hatáskörrel járó beosztásnak nem minősül, az csupán a szakirányú felsőfokú végzettségük megszerzésének volt a következménye. Ezért a munkaügyi bíróság elfogadta a felperesek alacsonyabb beosztásba helyezésükre vonatkozó érvelésüket, és a keresetüknek helyt adva mindkét felperes tekintetében kötelezte az alperest „vezető főnyomozó” I/III. besorolásra, az addig II/III. besorolású nyomozóként elért szolgálati idejük figyelembevételével 10., illetve 12. fizetési fokozatuk megtartásával.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.302/2010/2. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a felperesek keresetét elutasította. A felpereseket kötelezte első és másodfokú perköltség megfizetésére az alperes részére, míg az illeték viselésére vonatkozó elsőfokú rendelkezést - a felperesek munkavállalói költségkedvezményére

figyelemmel - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a munkaügyi bíróságtól eltérően értelmezte a R. 7. § (3) bekezdését, és ítélete indokolásában kifejtettek szerint a magasabb rendfokozattal és illetménnyel járó státusz magasabb beosztásnak minősül. A másoddiplomaként megszerzett szakirányú felsőfokú végzettség a lehetőségét teremtette meg annak, hogy a felperesek tiszti rendfokozathoz kötött beosztást töltsenek be (Hszt. 72. §), illetve magasabb szolgálati beosztásba kerüljenek kinevezésre (Hszt. 76. § (1) bekezdés). Munkaköri leírásuk és szolgálati feladataik ugyan változatlan maradt, de magasabb végzettségükkel, megállapított beosztásukkal lehetőségük nyílt arra, hogy az alperes döntésétől függően szélesebb körű, nagyobb felelősséggel járó, bonyolultabb feladatokat lássanak el.

A másodfokú bíróság hangsúlyozta továbbá, hogy a szavak általánosan elfogadott, nyelvtani jelentése alapján is magasabb szintű beosztás a kiemelt főnyomozó a nyomozóhoz képest.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak „megváltoztatását” és a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A felperesek arra hivatkoztak, hogy az alperes 2009. május 16-ai intézkedését követően is ugyanazt a munkát, ugyanabban az irodában, ugyanolyan hatás- és feladatkörrel, ugyanolyan felelősség mellett végezték, melyet a munkaköri leírásaik alátámasztanak, ezért téves az a jogkövetkeztetés, mely szerint magasabb beosztásba kerültek kinevezésre.

Érvelésük szerint nem a besorolási osztály (I. vagy II.) dönti el a beosztások egymás fölöttiségét, a jogszabály egyértelműen a magasabb beosztási kategóriához köti a magasabb beosztás fogalmát. Mivel a felperesek korábbi beosztása III. beosztási kategóriába, míg az új, sérelmezett kiemelt főnyomozói beosztásuk a II. beosztási kategóriába tartozik, ami alacsonyabbnak minősül.

A felperesek azzal is érveltek, hogy a Hszt. 4.§ (4) bekezdése alapján a rendfokozatok illeszkednek a szolgálati beosztások szintjéhez. Az alá- fölérendeltségi viszonyokat vizsgálva megállapítható, hogy az előljárói viszony megelőzi a feljebbvalói viszonyt, vagyis a beosztás (beosztási kategória) a rendfokozatot.

A felperesek szerint a másodfokú bíróság nyelvtani értelmezése téves, nem értékelte azt a körülményt, hogy a jelenleg már kiemelt főnyomozónak nevezett beosztás korábban (2008. december 31-ig) segédnyomozói beosztásnak volt nevesítve. A felperesek nem vitatták, hogy szakirányú felsőfokú végzettség megszerzése esetén is csak lehetőség a tiszti rendfokozathoz kötött beosztás

megszerzése. Álláspontjuk szerint azonban tévedett a másodfokú bíróság, amikor ezt úgy értelmezte, hogy ezzel a lehetőséggel alperes a felpereseket alacsonyabb beosztásba is helyezhette. Amennyiben alperes ugyanis úgy dönt, hogy a szakirányú felsőfokú végzettséget szerző hivatásost tiszti rendfokozathoz kötött beosztással bízza meg, alkalmaznia szükséges az előmenetelre vonatkozó szabályokat, így a Hszt. 48. §-át is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperesek által sérelmezett szolgálati viszony módosításáról szóló parancs a Hszt. 47. §-a alapján - a Hszt. 76. §-ában foglaltakra figyelemmel - a szolgálat érdekében az addig betöltött szolgálati beosztásukból történő egyidejű felmentésükkel kinevezte a tiszthelyettes felpereseket kiemelt főnyomozónak, és egyidejűleg a ... tiszti állománycsoportjába pénzügyőr hadnagynak.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 47. § (1) bekezdése értelmében a hivatásos állomány tagja a szolgálat érdekében felmenthető és magasabb beosztásba kinevezhető, az 56. § (3) bekezdés esetét kivéve beleegyezése nélkül a szolgálati beosztásából felmenthető, és egyidejűleg azonos vagy annak megfelelő más beosztásba kinevezhető. A Hszt. 76. § (1) bekezdése értelmében pedig szolgálati érdekből magasabb betölthető szolgálati beosztásba kell kinevezni a hivatásos állomány tagját, ha a beosztáshoz előírt iskolai végzettséggel (szakképesítéssel) rendelkezik, egészségügyi elbírálás alapján a beosztás betöltésére alkalmas minősítése van, ha a fizikai alkalmassági követelményeknek megfelel, és a korábbi beosztásaiban nyújtott elméleti és gyakorlati teljesítmények alapján a magasabb beosztás betöltésére alkalmas.

A felperesek kinevezése és új besorolásuk eredményeként a beosztási illetményük 3,00 illetve 3,40 szorzó helyett 3,60 szorzóval, a rendfokozati illetményük 0,43 szorzó helyett 0,56 szorzóval került meghatározásra, és ezáltal az illetményük összege ténylegesen emelkedett.

Az eljáró bíróságoknak a perben abban a kérdésben kellett állást foglalniuk, hogy a felperesek megalapozottan hivatkoztak-e arra, hogy az alperes intézkedése folytán nem kinevezték, hanem alacsonyabb beosztásba helyezték őket (Hszt. 48. §), továbbá a szakirányú felsőfokú végzettség megszerzése egymagában alapot adott-e a I/III/10., illetve I/III/12. besorolású (a beosztási illetmény tekintetében 4,45 illetve 4,90 szorzójú) vezető főnyomozó

beosztás követelésére.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett a másodfokú bíróság jogkövetkeztetésével. Téves a felperesek álláspontja, mely szerint a magasabb besorolásuk, magasabb rendfokozatuk, és mindezekből következően magasabb illetményük ellenére az alperes alacsonyabb beosztásba helyezte őket.

A R. 7. § (3) bekezdése szerint az a munkakör minősül magasabb beosztásnak, amely magasabb beosztási kategóriába tartozik, illetve vezetői beosztások esetén magasabb a szervezeti struktúrában elfoglalt helye vagy magasabb az adott beosztásban elérhető rendfokozat, illetve mindezek azonossága esetén magasabb az illetménykiegészítés vagy a vezetői illetménypótlék mértéke.

E rendelkezés helyes értelmezése szerint nem vezetői beosztások esetén nemcsak az a munkakör minősül magasabb beosztásnak, amely magasabb beosztási kategóriába tartozik, hanem az a beosztás is, amelyben magasabb az elérhető rendfokozat. A beosztások megnevezésétől függetlenül pedig a perbeli esetben az minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a rendfokozati maximum a területi I/II. besorolású kiemelt főnyomozó beosztásban százados, míg a II/III. nyomozó besorolású beosztásban főtörzsszászlós, tehát a I/II. besorolású kiemelt főnyomozó beosztásban a perben irányadó jogi szabályozás szerint magasabb volt az elérhető rendfokozat, jóllehet a munkaköri feladatok azonosak voltak.

Az I. és II. besorolási osztályok között jelentőséggel bír a rendfokozati maximum. Ez következik a Hszt. 4. § (2) bekezdésében foglaltakból is. E szerint a rendfokozat kifejezi a hivatásos állomány tagjának állománycsoportba tartozását, feljebb való viszonyát, ami meghatározott jogokkal és kötelezettséggel jár együtt. A Hszt. 4. § (4) bekezdése pedig arról rendelkezik, hogy a rendfokozatok a szolgálati beosztások szintjéhez illeszkednek. Következésképp magasabb elérhető rendfokozati maximum magasabb szolgálati beosztást jelent.

Az előbbiekből következően, minthogy a felperesek a kinevezésük folytán magasabb beosztásba kerültek, a Hszt. 101. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a kinevezésükkor a beosztásukra meghatározott beosztási kategória legalacsonyabb fizetési fokozatába kellett besorolni őket.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperesek perköltség viselési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul, míg a felülvizsgálati eljárás

illetékét - a felperesek munkavállalói költségkezdvezményére tekintettel - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. szeptember 7.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági tisztviselő